WARMIŃSKO-MAZURSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Olsztynie
10-575 OLSZTYN
Al. Mar. J. Piłsudskiego 7/9

PS-IV.EK.431.5.19.2013

Olsztyn, dnia 17 kwietnia 2014 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Pieckach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), zwanej dalej ustawą, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 2-11 grudnia 2014 r. kontrolę kompleksową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieckach. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2012 r. do 11 grudnia 2013 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym przez kierownika kontrolowanej jednostki w dniu 9 kwietnia 2014 r. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

Gmina Piecki posiada przyjętą uchwałą Rady Gminy „Strategię rozwiązywania problemów społecznych w gminie Piecki". Strategia zawiera niezbędne elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ustawy.

Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka są statut i regulamin organizacyjny. W wyniku analizy ww. dokumentów stwierdzono, że statut wymaga aktualizacji w zakresie zadań własnych i zleconych jednostki, z uwzględnieniem obowiązującej w tym zakresie ustawy, natomiast regulamin organizacyjny - w zakresie organizacji wewnętrznej Ośrodka.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kierownik GOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122, natomiast pracownicy socjalni spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 116 i 156 ustawy oraz w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej. Kwalifikacje zawodowe, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 1050 ze zm.), spełniają również zatrudnione w Ośrodku opiekunki, świadczące usługi opiekuńcze.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej, natomiast nie uczestniczyli w szkoleniach z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego.

W wyniku dokonanych czynności kontrolnych ustalono, że pracownicy socjalni otrzymywali dodatek przysługujący im na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy.

Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców stwierdzono, że kontrolowana jednostka spełnia je. W dacie kontroli na 1 pracownika socjalnego przypadało 1611 mieszkańców.

Gmina Piecki nie realizuje zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt. 7, 8, 9, tj. nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie przyznaje zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego oraz nie opłaca składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki

nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, z uwagi na niewystępowanie potrzeb - brak wniosków z prośbą o udzielenie pomocy w ww. zakresie. Nie realizuje również zadania określonego w art. 17 ust. 1 pkt. 12 tj. nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych, natomiast zadanie określone w art. 17 ust. 1 pkt. 11 realizuje częściowo tzn. organizuje i świadczy usługi opiekuńcze, natomiast nie organizuje i nie świadczy specjalistycznych usług opiekuńczych.

Spośród zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym, określonych w art. 17 ust. 2 ustawy, Gmina nie realizuje zadania o którym mowa w pkt. 2. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego wniosku z prośbą o udzielenie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie. Nie realizuje także zadania o którym mowa w ww. artykule w pkt. 3, tj. nie prowadzi domów pomocy społecznej. W razie potrzeby kieruje swoich mieszkańców do domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie innych gmin, ponosząc jednocześnie koszty związane z odpłatnością za ich pobyt. W wyniku kontroli realizacji ww. zadania, w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowość polegającą na naruszeniu art. 54 ust. 2a ustawy. GOPS w Pieckach pomimo posiadania informacji nt. terminu oczekiwania na umieszczenie osoby przewlekle psychicznie chorej w domu pomocy społecznej, wynoszącego ponad 3 miesiące, nie podjął działań w kierunku skierowania jej do innego domu tego samego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania, w którym termin ten byłby krótszy. W związku z powyższym ww. osoba od dnia wydania decyzji o skierowaniu tj. 5.06.2013 r. do dnia zakończenia kontroli nadal oczekiwała na umieszczenie w dps, bez wpisania na listę osób oczekujących.

Z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy Gmina realizuje zadania zawarte w pkt. 4, 5, 6 tj. przyznaje i wypłaca zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w Pieckach i realizuje rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Zadań zawartych w pkt. 3, 7, 8 i 9 ww. artykułu nie realizuje, z uwagi na brak wniosków w powyższym zakresie.

W ramach oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznawania świadczeń, dokonano analizy losowo wybranych akt osób otrzymujących pomoc w formie: zasiłku stałego, zasiłku celowego, specjalnego celowego i okresowego, wynikającą z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdza się, że w skontrolowanych aktach wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie, zgodnie z Ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.). Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzano z zachowaniem terminu określonego w obowiązujących przepisach w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Dokumentacja związana z przyznaniem świadczeń z pomocy społecznej była prawidłowo kompletowana.

W zakresie realizacji zadania w formie zasiłku stałego stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły:

- braku rodzinnych wywiadów środowiskowych cz. II dotyczących osób o których mowa w art. 103 ustawy, tzw. wywiadów alimentacyjnych, pomimo że świadczeniobiorcy pobierający zasiłek stały posiadali zstępnych lub wstępnych, prowadzących odrębne gospodarstwo domowe;
- błędnie zastosowanej procedury administracyjnej skutkującej funkcjonowaniem w obrocie prawnym dwóch decyzji administracyjnych rozstrzygających o przyznaniu pomocy w ww. formie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), wnoszę o podjęcie przez kierownika kontrolowanej jednostki, jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania mające na celu prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, zgodnie z wymogiem art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji: 30 dni od daty otrzymania zaleceń.
2. Opracować i przedłożyć do zatwierdzenia organowi prowadzącemu projekt niezbędnych zmian w statucie w zakresie zadań własnych i zleconych uwzględniając obowiązujący stan prawny i regulaminie organizacyjnym jednostki w zakresie organizacji wewnętrznej Ośrodka. Dokumenty przedłożyć do wglądu organowi nadzoru w terminie 30 dni od daty otrzymania zaleceń.
3. Przeprowadzać rodzinne wywiady środowiskowe cz. II u osób o których mowa w art. 103 ustawy, na podstawie art.107 ust.1 ustawy.
Termin realizacji: na bieżąco.
4. Przestrzegać bezwzględnie obowiązku pozostawania w obrocie prawnym jednej decyzji administracyjnej rozstrzygającej w sprawie przyznania świadczenia. W przypadku opisanym na str. 15 protokołu pozostawić w obrocie prawnym decyzję przyznającą bezterminowo pomoc w formie zasiłku stałego, na podstawie wniosku złożonego po raz pierwszy w przedmiotowej sprawie.
Termin realizacji: na bieżąco, zaś w przypadku opisanym w wystąpieniu pokontrolnym oraz w protokole - niezwłocznie.
5. W przypadku skierowania osoby do określonego typu domu pomocy społecznej, gdzie termin oczekiwania na umieszczenie wynosi ponad 3 miesiące, podejmować działania, na jej wniosek, w kierunku umieszczenia w innym dps, o tym samym typie oraz położonym jak najbliżej miejsca zamieszkania, w którym termin ten jest krótszy, z uwzględnieniem art. 54 ust. 2a ustawy.
Termin realizacji: na bieżąco, zaś w przypadku opisanym w wystąpieniu pokontrolnym oraz w protokole na str. 12-13 – niezwłocznie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie